

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,20.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

INTENCIONS

UN NOU ESCRIPTOR, UN NOU LLIBRE

Aquí us haig de parlar d'un llibre... Ja veig que arrufe el nas amb desconfiança, ja veig que us feu enrera amb un gest de menyspreu, de recel. Es una llàstima que us plagi tan poc parlar de llibres, ocuparvos de llibres. Els llibres han tingut sempre més eficàcia que les armes i els crits. Costa més fer un llibre que armar un avalot. I dura més un llibre que un avalot.

Però vosaltres arrufeu massa sovint el nas davant dels llibres, als obrers, no us han d'interessar. Perquè encara queden obrers—cada dia més pocs—, que creuen que el llibre no els ha d'interessar, que sols els ha d'interessar la política, la baixa política de crit, de taula de cafè, de fetitxisme, d'eleccions, míting i Congrés. Tot lo que no sigui fer-se fort, obrir-se les potències amb la cultura, em sembla perdre el temps d'una manera llàstima.

Aquest llibre del qual us vui parlar havia arribat, amb molts altres, a la meua taula de treball. Són tants els que m'arriben, que gairebé no tinc temps de llegir-los. —Si gairebé no en tinc per escriure els meus!

Aquest del qual us vui parlar es titula Homes i màquines, i el signa Joan Duch i Agulló. No conec l'autor d'aquest llibre, no sé si és jove o és vell—encara que sospito que deu ésser jove, perquè un vell no escriu amb tanta braó, amb tant de nervi—, el seu nom fins aquí m'era desconegut. Però, després d'haver llegit Homes i màquines, ja no és fàcil que oblidí el nom de l'autor d'aquesta obra.

Perquè es tracta d'una obra magnífica, d'una gran novel·la, d'una de les millors novel·les catalanes dels últims temps. Pocs escriptors se'ns presenten tan lliures d'influències com Joan Duch. Pocs autors també se'ns presenten tan madurs, tan preparats. Perquè aquesta és la primera novel·la que l'autor publica. No, no: Joan Duch, com escriptor d'una gran personalitat, s'ha sabut lliurar de les influències literàries que, mantes vegades, són tan ridícules i efímeres com les modes de les senyores. Ara cal ésser danunzià, ara dostoievskià, ara gidià.

Joan Duch ha escrit una novel·la d'obriers, de gent treballadora, de gent bruta d'oli de màquines; una novel·la de vagues, de pistolers, d'atemptats, de somnis utòpics i reivindicacions nobles. Es a dir: la novel·la que, ignorem per què, ningú no havia escrit, malgrat del seu interès i el seu dramatisme; la novel·la dels atemptats, de les lluites

socials, del pistolisme. I és que els nostres novel·listes "tenen ulls i no hi veuen, tenen orelles i no hi senten". L'ambient terrorista de Barcelona abans del cop d'Estat de Primo de Rivera era veritablement interessant per a un escriptor.

Però als escriptors catalans no els interessa l'home de brusa, l'obrer. No saben veure que precisament és l'obrer lo més interessant de la nostra terra. La novel·lística catalana—a part unes comptades i raríssimes excepcions—fa fortor de botiga, de menestralia mesquina, d'un senyoriu fals i postís. O bé d'un ruralisme apegalós, artificial, antipàtic i desagradable, d'un ruralisme de confiteria.

Carles Riba es queixava, fa temps, que la nostra era una generació sense novel·la, cosa que llavors em semblà exagerada. Però tenia raó: "tenen ulls i no hi veuen, tenen orelles i no hi senten". Ningú no ha fet, encara, la novel·la de Barcelona, tan rica en aspectes i temes.

Jo us recomano aquest llibre de Joan Duch, Homes i màquines. No conec l'autor—és a dir: no és un compromís d'amistat aquesta recomanació—, però no cal pas haver dinat amb un escriptor, per a recomanar els seus llibres.

Homes i màquines era un llibre que un bon dia arribà a la meua taula de treball i tenia oblidat amb altres. Quan l'he agafat,

l'he llegit d'una tongada. I ara us recomano que sigueu vosaltres qui el llegiu.

Hi ha pàgines de gran novel·lista: la sensació que Andal té davant la malaltia de la cosina Laura (pag. 65); la mort d'Andalet (pag. 160-161); els tipus de Julita, Lleó Moreu i Felip Pòlit, executats de mà mestra.

No cada dia es publica un llibre com Homes i màquines, de Joan Duch.

Lluís CAPDEVILA

Una campanya contra el caciquisme

Entenem que LA CAMPANA DE GRACIA, setmanari liberal i republicà al servei de totes les causes justes, no pot fer el sord a la valenta campanya que en articles i conferències ve prosseguint el nostre company Domènec de Bellmunt. Les terres de Lleida ofereixen, realment, un aspecte desolador. Nosaltres sabem de molts dictadors que han fet el joc de la dictadura i que ara volen fer-se passar per catalanistes, però no coneixiem un cas de cinisme tan gran com el d'aquest caciquet de Preixens, que contesta pel nom de Bosch i Pinyol, i que pretenia destruir, no solament la salut, sinó la diàfana aurèola de probitat que volta la persona del senyor Pallerola, pare del nostre company Domènec.

El dictadoret Bosch i Pinyol té mala peça al teler. L'opinió pública—car ara ja no es tracta únicament dels veïns de Preixens-Pradell-Ventoses—reprova unànimement els seus tèrbols procediments i s'ha posat al costat de les víctimes. Les seves persecucions arbitràries contra els homes dignes que no volen sotmetre's al seu joc, hauran d'acabar-se. Fins ara s'ha valgut del terror i del misteri, de les seves influències polítiques, però els governants, amb una consciència independent, volen que el joc inconfessable d'aquestes influències polítiques desaparegui del mapa. Diu bé, Domènec de Bellmunt, en afirmar que a Lleida aquell principi segons el qual la llei ha d'ésser la mateixa per a tots, és pura il·lusió. I és pura il·lusió a conseqüència dels favoritismes caciquils i del poderiu dels grans propietaris que el mantenen en perjudici de la classe humil.

Endavant, Domènec de Bellmunt. No defalliu! Us ajuda l'opinió sincera de les nostres comarques! Us ajudarà tota la joventut de Catalunya!
Guerra als cacics!

JAUME DE LA RIBERA

Les eleccions alemanyes

—Semblava més fort, aquest casc; però tot eren aparençes...

En guàrdia!

Mentre els "albañalistes" o "albiñanistes", coneguts també pel mal nom de "legionarios de España", s'han limitat a cridar i a fer el valent de "boquilla". No era cosa d'encaparrar-s'hi gaire, no valia la pena de prendre'ls formalment.

Ara, però, no amenacen tan sols. Ara ja peguen i és necessari que tots ens posem en guàrdia.

A ningú li agrada rebre. A ningú li agrada que li donin una pallissa, i a tots els liberals ens la donaran, i ben aviat, si no reaccionem contra la partida de la porra que actua a les ordres de l'aventurer Albiñana.

L'audàcia d'aquests terroristes de per riure passa ja de la ratlla.

Primer envaeixen la redacció de "La Libertad". Després mouen escàndol a Valladolid i a València. Finalment, assalten la casa del setmanari "Nosotros".

Tot amb impunitat perfecta, amb una impunitat que fa a les autoritats sospitoses de complicitat amb aquests brètols.

Per si de cas aqueixa complicitat existeix, cal viure previngut.

Si algun company, correligionari, collega, etc., nostre, és visitat per la banda "albiñanista", convé que no el trobin amb les mans a la butxaca, convé que estiguem tots sempre a punt per a rebre els "legionarios" dignament.

I si per haver estat sorpresos o trobar-nos descuidats ens toca perdre, ja coneixem l'inventor d'aquesta nova mena de bandolerisme.

Tots sabem qui el sosté, qui el dirigeix i qui l'atia.

A aquest, doncs, al cap de colla hem de fer responsable de les malifetes dels seus súbdits. No diran després que no esran avisats.

Solució de la vaga

Avui fa vuit dies, va quedar solucionada la vaga que els obrers del ram de construcció havien plantejat. Decididament, la comprensió va arribar a lligar caps, i des de dilluns d'aquesta setmana, que tothom s'ha reintegrat al treball. Acceptada la readmissió dels obrers-delegats del Sindicat Únic i reconeixent la personalitat d'aquesta entitat obrera, ultra la llibertat de tots els que restaven empresonats governativament per aquest conflicte i deixar sense efecte la suspensió de "Solidaridad Obrera", la gent ha tornat al treball.

Queda pendent de solució, en compaginar aquest número, la de la fàbrica de ciment "Griffi", de Vilanova i Geltrú. Es d'esperar que, a no tardar, podrem veure-la solucionada, car no pot creure's d'altra forma, si ambdues parts hi tenen un xic d'interès.

Quan aquest conflicte hagi acabat, creiem que serà aixecada la censura a la "província" de Barcelona, ja que, segons referències oficials, dels conflictes socials depenia la continuació del règim de mordassa a la Premsa nostra.

Barcelona, exceptuada

Una vegada més s'ha donat el cas que els mortals de la ciutat dels comtes hem estat una excepció pel govern que mena el carro nacional. L'aglomerat Ministeri que ha succeït la Dictadura, en complir-se set anys i cinc dies de l'adveniment del cop de sabre, ha tret la censura de la Premsa, deixant, però, com a botó de mostra, la "província" de Barcelona. Sempre hem sentit dir que val més sentir-nos envejats que ésser motiu de llàstima; però, en aquest cas, maleïda l'enveja que deuen tenir-nos a la resta de la península. Ells han tret, per fi, el ventre de pena, i nosaltres seguim ballant-la magra.

Bé; hem de conformar-nos com a bons patriotes, i no cal que ens hi encaparrem. Una vegada més s'ha posat a prova de règim excepcional Barcelona, i la sumem a la ja llarga llista d'exclusions de què hem estat, sempre, objecte.

S'ha donat com a excusa la situació anormal que travessa la "província". Com si les lluites socials fossin obra i gràcia de la Premsa. Tenim la seguretat que Barcelona, nedant en una bassa d'oli, tampoc no hauria vist desaparèixer la censura. Hi ha suposicions per fer creure a qualsevol ciutadà barceloní que la seva "província" és un complot continu i on s'hi amaga tota l'escòria de la nació. No pot pensar-se altra cosa que l'apuntat, en comprovar les diferències greus de què som objecte.

A Madrid, un grup de "legionarios" de l'Albiñana ha assaltat la Redacció del setmanari "Nosotros".

LA CAMPANA DE GRACIA s'uneix a la protesta de tota la gent digna d'Espanya. I pregunta al cap del govern, general Berenguer: Es així com anem camí de la normalitat?

I bé; la censura no s'ha tret. S'ha solucionat, però, la vaga que patim? S'han posat les peres a quarto dels que tenen interès que aquest estat de coses perduri? No. Podeu treure, doncs, la censura que per a res no afecta a la situació actual. Hem de confessar que encara dificulta la solució del conflicte. A major llibertat en l'exposició d'idees, més prompta comprensió de la veritat. A major i millor coneixement de l'amplitud de la paralització, absolutes ganes per part de tots d'acabar-ho.

Però sembla que no hi ha gaire bons desigs d'arranjar-ho. Vol posar-se'n davant de la resta de la nació com a gent bullanguera, incansablement amics de l'estridència. I a fe que ho aconsegueixen de mica en mica.

Barcelona seguirà, no obstant, el camí traçat d'anys i anys endarrera. Serà sempre la perla de la Mediterrània, encara que les escombraries s'amunteguin pels carrers. Ostentará els sobirans títols, malgrat que les lluites la converteixin en aduar rifeny. Serà apreciada i envejada pel foraster, malgrat hi hagi qui tingui remarcable interès en ensorrar-la.

Per això els règims d'excepció que vulguin imposar-nos no ens fan tremolar. Estem tan avesats a sortejar-los, que mig ens sentim torejadors, amb contracte perpetu del circ nacional.

DOMÈNEC DIUMENGE

Un poble adormit

Un amic meu em féu, l'altre dia, una sèrie de consideracions encaminades envers l'estat de cultura en què es trobava el poble on ell vivia. I no us cregeu que parlés d'un poble molt distant de Barcelona; un poble estancat sota una riera, amb quatre camperols tocant el flabiol i un ramat d'ovelles ensumant el verd. No és tampoc un indret poblat solament per la pagesia i conreat per vells casals de rondalles pretèrites.

No. Es tracta (oh paradoxa!) de Montcada. Agafeu el tren del Nord, i en deu minuts us hi portarà. Per consegüent, les bel·leses campestres de Montcada, el seu panorama magnífic, poetitzat per les pinzellades blavoses de les altives muntanyes, han donat lloc a què els istius es vegi concorregut per nombroses famílies barcelonines.

Doncs bé. L'amic en qüestió em pintà amb fets viscuts la decadència espiritual en què està sotmesa la joventut d'aquest poble. Els esforços que s'escolen sens resultat per donar-li personalitat pròpia, han fet palès el pessimisme dels que en bona hora emprengueren una tasca tan feixuga com és la d'instaurar en els fonaments insòlids de l'esperit atuit, un renovament de tota la seva estructura, una nova fase encaminada a l'ideal constituït per un fi social.

—La major part dels montcadencs — diu — no saben llegir el català ni escriure'n un borrall. Desconeixen la política, no llegeixen sinó la pornografia més desvergonyida. Resten a les palpenes a tot ço que es refereix a cultura, a evolucions dels estudis universals. Hom ha parlat d'instalar

una biblioteca..., però l'eco no arriba al cor del poble.

Actualment està en funcions el Foment de la Sardana, que no és res més que un agrupament de caputxes blanques, rera les quals s'hi amaga la hipocresia més desconcertant. No té ideologia definida. No sap a quin costat s'ha d'apuntalar. I això és indigno. Una entitat sense personalitat, sense orientació ni emblema, mereix el menyspreu dels homes que s'estimin.

Val a dir, però, que les autoritats no consenten un partit d'aquesta mena. Un partit de sagristans disposats sempre a defensar ço que hom mana que es defensi, té aquí i a tot arreu, llarga vida.

Tot i amb això, m'avergonyeix que els meus veïns tinguin un concepte tan ínfim de la cultura. No em sé amagar el to despectiu que empro en les meves paraules. Quelcom més es mereix aquest estol de joves donats a la disbauxa i als balls de festa major...

* * *

Ens acomiadem. Ell s'allunya amb el cor encogit. El seu pas copsa l'aire de l'home fracassat, dels esforços negligits per la fatalitat dels temps moderns... i sembla com si jo em sentís també força apenat amb una remota idea que giravolta entorn del meu cervell...

JOAN VALLESPINÓS

Ciutadania

Una darrera l'altra veiem com les Dictadures van enderrocant-se. El pes de la pròpia obra va sotscavant-ne els fonaments sostenidors, i quan hom menys ho espera, ve el daltabaix inevitable.

Mentre les energies del país que les sofreix resten dormides, el règim despòtic dels dictadors imposa la seva llei; però pasat el col·lapse que les manté en suspens, no poden sostenir-se un moment més. El prestigi, fictici, naturalment, d'aqueixos homes funestos i facciosos, radica únicament en la mordassa a les oposicions i a la llibertat dels aduladors convertits en "claque" a l'assalt sempre dels càrrecs ben retribuïts.

La simpatia que tenia el país als col·laboradors de la Dictadura primorriverista s'ha demostrat darrerament en les *afectuosos* rebudes que els han fet els gallecs: fet demostratiu que en les regions dels grans cacicats és on el redreçament ciutadà s'ha fet més patent.

El civisme dels ciutadans de la Corunya i Lugo pertorbant la propaganda política dels homes funestos de la Dictadura n'és una prova. El fet probablement es repetirà en altres regions, si als Calvo Sotelo, Guadalupe, Aunós i altres prosèlits no els ha semblat prou eloqüent la severíssima lliçó que els han donat els gallecs.

A mida que els deures de dignitat ciutadana van deixondint-se, es posa més de relleu el fals prestigi dels dictadors.

I no és solament a Espanya on no tenen simpatia. El mateix Mussolini, a pesar del gran estol de camises-negres que el rodegen, pot tenir la certesa que a l'hora de la caiguda, que serà el dia que la ciutadania italiana es revifí, es trobarà que hauran desertat del seu costat la majoria dels que ara li cremen encens. Itàlia no serà una excepció. És evident que el prestigi del "Duce" ha minvat considerablement.

Els pobles, tots, odien aqueixes formes de govern. No hi vol dir res que passin dos, quatre o sis anys sense que ningú piuli. Com més temps passa, més violenta és la sotragada que enderroca l'edifici, ja d'ell mateix gens sòlid, dels dictadors.

Mentre el poble és mesell i vincla l'esquena esperant el cop i el rep resignat i amb covardia, se'l pot vexar, esclavitzar i injuriar; no protestarà; però en assenyalar el rellotge "l'hora de la dignitat ciutadana", no és lleuger aventurar el trontoll dels clegits "por la gràcia de Dios" i la caiguda amb totes les conseqüències del suport sostenidor.

J. CORNUDELLA

Les verdures s'apugen.

Ho comprenem perfectament: s'apugen d'ençà que han començat a actuar els senyors de la U. M. N.

Un tipus funest

Fa una temporada que la Premsa diària parla del cabdill radical Alexandre Lerroux, com si aquest individu fos quelcom que valgués la pena. La veritat és, que sembla mentida que encara hi hagi algú que pensi en un subjecte que tan funest ha estat per la classe treballadora. No tenim intenció de repetir ara la seva història, ja que la sap tothom. Barcelona i Catalunya recordaran per molts anys les seves bandarreries polítiques.

Els republicans actuals cometeren un acte inversemblant en elegir com a president del republicanisme espanyol un viditor enriquit a les espatlles de l'obrerisme. Menys mal que homes com Marcellí Domingo, i altres lluitadors de bona fe, s'han separat d'aquest farsant, que cada vuit dies canvia d'opinió.

Aquest Lerroux que ara alguns volien enlairar; és el mateix que al 1909 cridava: "—Abajo la guerra de Marruecos", i promovia la famosa setmana tràgica, que portà com a conseqüència alguns afusellaments, i moltes reclusions perpètuas, mentre ell, l'autor, tenia la pell ben assegurada, i viatjava en un confortable automòbil de la seva propietat.

Doncs bé, aquest mateix individu, l'any 1923, digué: "—Nuestro porvenir està en el Riff".

Una altra vegada Lerroux escrivia: "—El dia que yo gobierne, no me temblará el pulso para firmar sentencias de muerte"; i pocs anys més tard, feia les següents manifestacions: "—Sólo para salvar España, ministro del rey me haré". Pobra Espanya, i pobres espanyols, si s'haguessin de refiar de salvar-se per obra i gràcia del senyor Alexandre Lerroux.

El nom República en boca de l'"ex-emperador del Paralel", és un blasme, i per això cap republicà de cor no deu formar part de qualque Associació que a les llistes hi figuri el nom fatídic d'aquest mercader de multituds. Un aventurer com ell, no pot ésser admès en els llocs on hi ha homes decentes, perquè Lerroux és, ha estat i serà, sempre, un tipus funest.

EUDALD PLANA

Dos retalls que coincideixen

Retallem el següent solt del nostre estimat confrare "La Rambla de Catalunya":

"Ja és prou, que la policia no sàpiga a qui detenir! — Amb relació a l'agressió a la redacció de "Nosotros", el "Centro Nacionalista Español" ha fet pública aquesta nota:

"Los legionarios de España someten a la consideración de las personas honradas si una colectividad consagrada a la defensa y seguridad de España puede aceptar el calificativo de "presidarios" que el aludido libelo dirige al Partido Nacionalista Español. Esta fuerza política no está dispuesta a tolerar los excesos de cierta prensa insensata y seguirá rechazando en forma adecuada el libertinaje repugnante a que se entrega determinado periódico"

La nota porta un segell en tinta, que diu: "Centro Nacionalista Español. Legionarios de España".

I la policia encara no ha trobat cap culpable!

Es curiós...

I, comentant el mateix fet, retallem de "La Voz", el gran diari madrileny:

"Cuando un periódico ataca u ofende a una persona o institución, ésta tiene abiertos, para defenderse, los caminos legales, caminos legales que en España son anchísimos para cuantos quieran recorrerlos; pero, además de los caminos legales, existe otro: el de la exigencia personal a rectificar, al director de la publicación o al firmante del artículo. Lo que es intolerable es el asalto en masa, la agresión, la violencia incivil... y contra ella han protestado todos los diarios madrileños, empezando por los de la derecha.

¡Ah!... Y conste que no comprendemos, después de la publicación de la nota que brevemente comentamos, donde hay una confesión de hechos y otra de propósitos, cómo la policia sigue sin saber quiénes son los culpables del atropello sufrido por el semanario "Nosotros"

Correu de l'Estranger

NACIONALISME ALEMANY

L'EXIT esclatant de les darreres eleccions alemanyes ha estat pels socials-nacionalistes, és a dir, per als que hom podria anomenar amb força propietat feixistes germànics.

Ha estat un èxit generalment atribuït a la situació econòmica actual d'Alemanya. Des de fa molt temps, tota la classe treballadora del país passa per una crisi molt greu. I una part molt important d'aquest estament ha perdut la confiança en els partits que podríem anomenar moderats, incoent, però, en aquesta denominació els socials-demòcrates — l'esperança més forta de la jove república central.

Per això l'altre èxit de les eleccions ha estat per als comunistes, que han guanyat més de vint llocs. De totes passades, malgrat aquestes dues victòries dels dos partits més extrems d'Alemanya — l'extrema esquerra i l'extrema dreta —, el partit més nombrós segueix essent encara, tot i la pèrdua d'alguns llocs, el partit social-demòcrata. I en ell ha d'estantolar-se qualsevol govern constitucional que es formi.

Això no vol dir que Hitler, el cabdill dels social-nacionalistes, no reclami el poder. Quina política seguiria? Escolten les seves paraules:

"La nostra més gran esperança — ha declarat — és que la fisonomia actual d'Europa pugui ésser modificada mitjançant una política d'aproximació i d'aliança amb els adversaris tradicionals de França. Amb Itàlia, el destí ens hi lliga tant més que França fa tot el que pot per tal de disminuir la possibilitat d'existència dels dos pobles".

Tanmateix, cal no exagerar, com hem dit, la importància de l'èxit dels socials-nacionalistes, l'adveniment dels quals al poder posaria seriosament en perill la pau d'Europa.

NACIONALISME FRANCÈS

LS periòdics francesos, en comentar el resultat de les eleccions alemanyes, han posat, és clar, el crit al cel. Acusen l'Alemanya de nacionalista, de voler provocar una nova guerra, i, els més exaltats, reclamen, per endavant, una política de represàlies.

Però, ¿tenen raó els periòdics francesos? El ministre de la Defensa del Reich, general Groener, amb motiu de les maniobres de la Reichswehr, ha pronunciat, davant les personalitats nacionals i estrangeres, un discurs remarcable.

"Mentre els nostres veïns de l'Oest — ha dit — han celebrat, durant les darreres setmanes, transcendentalíssimes maniobres en dos sectors distints, prenent-hi part un total de més de cent mil homes, o siguin tants com els que integren la nostra Reichswehr, nosaltres ens hem hagut d'accontentar aplegant un contingent molt reduït, sense carros d'assalt, sense aviació i sense altres armes insubstituïbles en la guerra moderna."

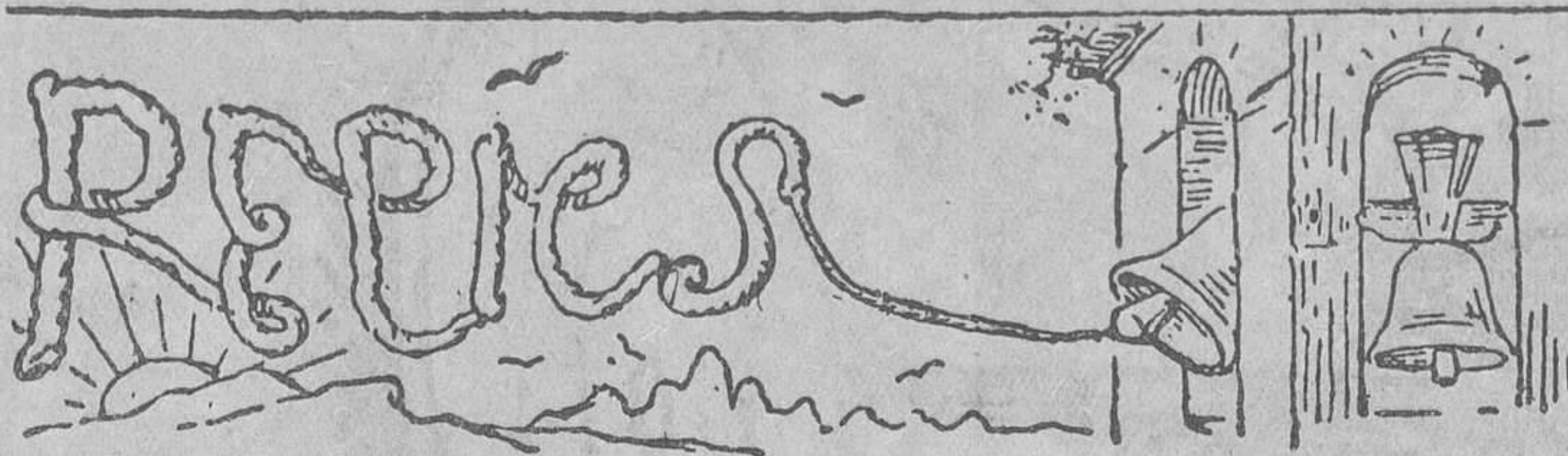
El general Groener no té raó, si reclama més armaments per al seu país. Una Alemanya armada seria un perill imminent per a la pau d'Europa. Però té raó sobrada quan acusa el militarisme dels francesos.

Ací tenim precisament a la vista el conjunt dels pressupostos francesos per al pròxim exercici de 1931-1932. La distribució dels crèdits es presenta així:

Deute públic, 20.400 milions.
Despeses civils, 17.500 milions.
Despeses militars, 12.200 milions.

Aquestes xifres són prou eloqüents. Les despeses militars del pressupost general francès són gairebé iguals al total de les despeses civils. És a dir, que França gasta, si fa no fa, el mateix en l'exèrcit i la marina de guerra que amb Instrucció i Obres públiques, etc., etc. ¿Trobaríem avui dia un altre cas semblant de militarisme?

¿No pot haver influït, precisament, aquest militarisme en el resultat de les eleccions alemanyes que acabem de comentar?

ELS SOVIETS A SANLUCAR I SEVILLA

Ha estat en aquestes poblacions andaluses el vaixell soviètic "Marc Ihraucht". I, amants, les autoritats espanyoles el feren vigilar pel torpediner 18.

Però ells feren la feina i tocaren el dos.

A REMARCAR

Un article publicat no fa gaires dies per L. Nicolau d'Oliver, amb el títol "Hora tèrbola".

ESTA CLAR!

D'ençà que no hi ha censura fora de Barcelona, que la Premsa diuen que es mostra la mar de discreta.

I, doncs, què us pensàveu? No veieu que amb el Codi de la dictadura no hi hauria prou presons per a engarjolar-hi tots els periodistes de la nació?

Mirant aquella llei, escriure per al públic és un neguit constant. I, afortunadament, en els màrtirs ja no s'hi creu. No cal que en surtin, doncs.

Retallem d'"Empordà Federal":

"TRASLLAT.—Sembla que, degut a la campanya que inicià "La Rambla de Catalunya" en protesta de certs mals tractes als reclusos i que hom imputava al Director del penal, Don Diego Robles, aquest ha estat rellevat del seu càrrec a Figueres i traslladat immediatament a Almeria.

Ignorem, a hores d'ara, quin serà el substitut."

La Premsa d'ací no n'ha parlat.

EL SOMETENT

Parlant d'aquesta institució dictatorial, ha dit "El Sol" que en tot cas sols tenien raó d'existir a Catalunya.

Nosaltres afegim que ni ací han d'existir. Sols promouen conflictes. Quan no són ells qui es dediquen a la caça, per a fer mèrits, volen atribuir-se feines que no són de la seva incumbència i els toca el rebre.

Sols amb la supressió total, pot acabar-se tot.

TRANQUILITAT I BONS ALIMENTS

L'alcalde ha parlat per ràdio i ha dit que no és veritat que la nostra ciutat sigui el caos.

Però s'ha descuidat de dir que ací s'hi està molt bé, però que ningú té una pesseta.

Amb la qual cosa continua en peu allò que Barcelona és bona, si la bossa sona.

ESCOLES

Suècia ha regalat a l'Ajuntament el pavelló que va alçar a la nostra Exposició, per a fer-ne una escola.

Si imitessin l'exemple els catalans rics, a la nostra terra no hi hauria tants ases.

A TOT ARREU ELS REBEN BE

A Bilbao els partidaris del tristament famós Albiñana repartien unes fulletes.

Però un grup de republicans que no està per fulletes els rebé a bufetades. Hom diu que als albinyanistes els tocà la de rebre. Un d'ells està greument ferit.

APA, QUE ENS ENGANYES!

A Màlaga, el senyor Guadalhorce, ex-ministre de la dictadura — ja és un títol! —, ha dit: "—Volvemos de Galicia, más que satisfechos, encantados..."

Vols dir? Per què no hi tornen?

BONES INTENCIONS

Al ministre de la governació li han preguntat els periodistes:

"—Cómo va el asunto de los legionarios?"

I ell ha respost:

"—La policía continua sus pesquisas con decidido interés, estando el Gobierno dispuesto a castigar con energía tales desmanes."

A veure si seran realitat, tan bones intencions.

RECORDANT...

La recent vaga del ram de construcció ens porta a la memòria unes paraules de Mirabeau, ja velles, però sempre actuals.

"Al poble — deia —, per a ésser formidable, li basta amb plegar-se de braços".

Cal remarcar, però, que tota força, perquè sigui verament eficaç, ha d'ésser oportunament i assenyadament endegada.

TRACTE DE PREFERENCIA

A Barcelona seguirà la censura per a les qüestions socials.

Barcelona, doncs, es trobarà, una vegada més, en un estat d'excepció respecte de tot Espanya.

¿Potser també és això un èxit de la política de la Lliga?

JACINTO... JACINTO...

Jacinto Benavente ha de donar una conferència a l'Ateneu de Sant Sebastià sobre "Els intel·lectuals i la política".

¿I quina autoritat té Benavente per a parlar-ne, si ell fou gairebé l'únic intel·lectual que aduà la dictadura?

El senyor Benavente mereix, a Sant Sebastià, el mateix esbronzament que tingueren Calvo Sotelo i Companyia a Galícia.

L'i desitgem!

PARAULES D'UN ASSASSINAT

"La idea, el principi regenerador en totes les societats modernes — va escriure Jaurès — és l'acte de fe en l'eficàcia moral i social de la raó, en el valor de la persona humana raonable i educable."

CAMBO S'HA ENGREIXAT

Ens ho diuen els diaris i hem de creure-ho. Ha engreixat cinc kgms., i se sent fort i capacitat com quan va començar la Solidaritat. Sinó que té una colla d'anys més, com tots nosaltres, i més diners que tots plegats.

NOVA PRESO

Hem llegit que l'han inaugurada a Tetuà. Valia més, molt més, que haguessin aixecat unes noves escoles.

UN VIATGE CAR

L'Ajcalde-dictadoret de Marín (Pontevedra) va cobrar (no sabem si les va gastar) cinquanta mil pessetes en un viatge a Madrid.

La qual cosa vol dir que Marín, de Madrid està més distanciat que donar dues voltes al món.

Nosaltres les hi fariem donar a peu.

BOXA POLITICA

Els darrers combats que s'han donat han estat:

Berenguer-Ventosa.

Ventosa-Cambó.

Està anunciat per a dintre pocs dies, Berenguer-Cambó.

El poble

La Premsa catòlica d'aquests últims dies fa molt el ploroner i diu als seus lectors que invoquin contínuament a Déu, així com també als sacerdots que preguin al peu de l'altar, perquè salvi la pàtria, que està en perill.

Jo no comprenc perquè els pobles s'han de rebel·lar contra els que manen, si Déu, que vetlla per tothom, ja cuida de donar-los tot allò que els fa falta, i si se'n descuida, millor per ells, car com més sofriran a la terra, en més bon lloc estaran al cel. Resignació, germans, que ja veieu que no es perd res; el sofriment a la terra reporta un major benestar al cel. Això és lo que diuen.

El poble desperta ja, i amb l'ajuda de les ombres excelses i lluminoses dels mestres Guimerà, Iglésies i d'altres, cauen les espesses benes dels ulls de les multituds i veuen i comprenen que quan els parlen de pàtria volen dir religió, i quan el món està perdut, és que el negoci no es presenta amb aquelles perspectives esplèndides de fins ara. Per tant, si el seu benestar se'ls en va en orris, que no s'hi capfiquin, que Déu vetllarà per ells, o, si no, ja ho saben; al cel, en premi, estaran molt bé.

Per tant, si el Déu dels catòlics, per més que ells preguin, no els salva la botiga, i s'entristeixen, en canvi, a nosaltres ens omplirà de goig i de satisfacció, car veurem com ha triomfat el Déu veritable, i l'oració que recitem fa molts anys serà la que tot un poble, amb un somriure als llavis, plens d'optimisme, satisfets d'haver acomplert com a homes conscients amb el nostre deure, desgranarem tots a una:

"Poble! Tu ets el meu Déu, creador de tots els déus, que has format amb les bel·leses del teu esperit, amb l'ansietat i el treball de les teves investigacions! Que no hi hagi en el món altres déus que tu, car tu ets el Déu únic!"

M. HAMLETON

Una nació amb "sorpresa"

¿Cal creure en el fatalisme? En tot cas hom ha de reconèixer que hi ha nacions una mica fatalment destinades a no eixir mai del clòt de llegenda on les han emplaçat — una mica al gust llur — els altres països.

Espanya, per exemple, ha d'ésser, sempre, la nació inconeguda, o bé d'altra manera, la nació amb "sorpresa". És inútil l'esforç del país per aconseguir el nivell europeu.

No cal més que llegir en qualsevol diari com coincideixen en llur resposta els viatgers d'importància que visiten Espanya: Estan admirats. Han tingut una veritable "sorpresa" de trobar-se amb una ciutat — Madrid — essencialment moderna, amb tots els avenços, com qualsevol capital europea de primera línia.

Un bon dia parlàvem, amb diverses persones, d'aquest fet inexplicable de què, en ple domini de l'espai i de la distància, es desconegui el grau de progrés de certs països, i gairebé, d'una manera precisa, llur situació geogràfica.

I és que, deia un bon senyor present, en aquest món hi ha més ruqueria que no pas mala fe...

Avui he llegit en "The Times" del dia vint-i-cinc d'octubre, a la secció "Personal" — on moltes vegades se'n lleixen de ben sucosos —, aquest anunci:

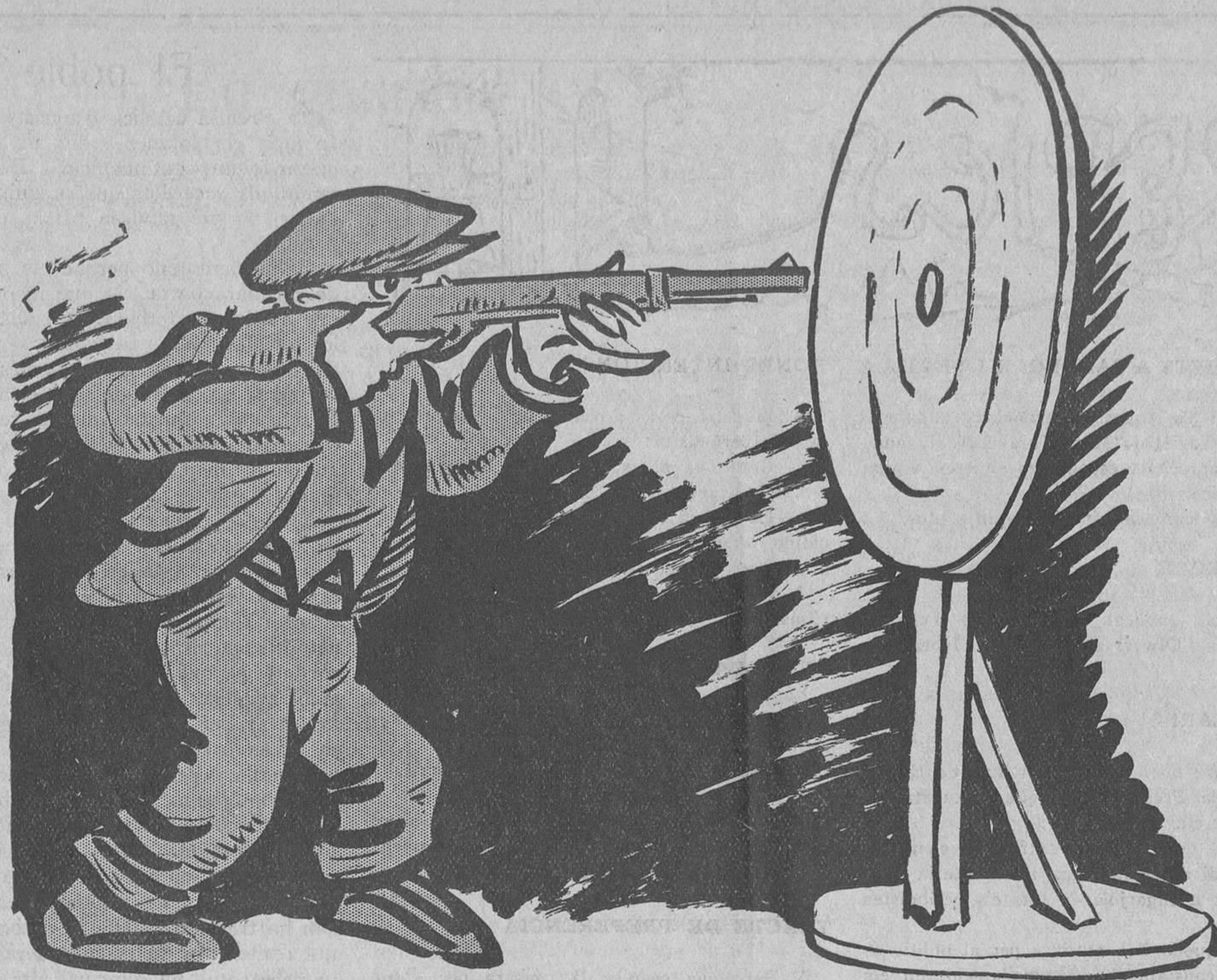
"Amants de la fruita! Demaneu al vostre proveïdor les dolcíssimes taronges de l'Àfrica del Sur (la darrera tongada de les de València). Es conserven dolces i sucoses del tot fins Nadal".

I encara més avall en el mateix diari: "Espanya. Partida escortada surt de Londres el 12 novembre. Primera classe. Quatre setmanes..., etc."

Torno a preguntar, ¿qüestió de fatalisme? Car alguns països semblen condemnats a ésser sempre una nació amb "sorpresa".

PERE GUARDIOLA

"La Campana de Gràcia" saluda amb el seu "Repic" més vibrant els setanta-un anys de Francesc Macià, plens de joventut, de fe, d'ardidesa, d'ideal.

Preparatiu de caça

Espurnes de la setmana

Amb certa gent, ni el diàleg.

Val a dir que Barcelona ha tingut, per primera vegada, un governador que ha sabut plantar cara als patrons mancats de paraula.

Si hem d'ésser justos, hem de dir que la vaga s'ha resolt perquè a la serenitat dels obrers, s'hi ha juntat el desig de justícia del senyor Despujols, català de Manresa.

Ara bé; com a català que és, ¿no li sembla al general Despujols, que ens ha de donar la llibertat d'impremta, per no fer patir Barcelona d'una censura que sembla que ens incapaciti per al tracte social?

Les eleccions s'acosten.

Tothom flaira els districtes.

Però, fet i fet, ¿voleu dir que s'arribaran a fer?

Hem de tenir en compte que la llibertat pot posar el país en un estat d'excitació que faria cercar la solució dels nostres problemes per altres viaranyes que no fossin els d'unes eleccions arranjades a l'estil de les de Romanones i Bugallal.

¿Què faran els districtes de Vilademuls, Torroella de Montgrí, Arenys de Mar, Berga, Granollers, Figueres, La Bisbal, Igualada, Terrassa, etc., quan arribin els candidats de la U. M. N.?

Set anys de Dictadura! Set!

Una censura èixorca!

¿Voleu dir-me quin és el problema que ha solucionat la Dictadura?

Ha estat set anys en el govern.

Va dir que hi estaria tres mesos i que, amb els noranta dies, tot quedaria arranjat!

Què s'ha resolt?

À com està la pesseta?

I el problema català?

I el problema obrer?

I el problema del Marroc?

Revisió! Responsabilitats!

Estem tan decebutos... que ja no creiem en res!

Demà hi ha un gran míting de Solidaritat Republicana a Madrid.

Catalunya hi parlarà per boca de Marcellí Domingo.

Estiguen preparats per a qualsevol indicació.

Quan hi ha processos tan escandalosos com el del ferrocarril Ontaneda-Calataiud, és que el país està desfet i desmoralitzat.

De tots els que ara prediquen l'amor per Catalunya, ¿es podria dir que és el que han fet en els set anys de Dictadura?

No val a atribuir a desig de desorganitzar el país les vagues dels obrers. A qui es deu atribuir és a la manca d'organització social del país.

El reconeixement dels Sindicats és el primer pas envers una pau social.

Qui no vegi això, és que és cec.

Qui ho vegi i no vulgui adonar-se'n, que pensi que per no donar quelcom, pot perdre-ho tot.

Que els conflictes no s'arrangen amb dictadures, ho veiem ara.

Tots estan pitjor que abans.

Qui cregui que la dictadura ho podria arranjar de nou, que pensi que les dictadures són bones mentre s'està sota d'elles, però no mai en contra d'elles, i que els partidaris de la dictadura, si en tinguessin una de violenta i contrària a ells, patirien molt més del que han patit ara els altres.

Les dictadures passen; els pobles queden.

I, com queden?

La llàstima és que un dels principals promotors de la Dictadura no sigui entre nosaltres. S'adonaria del pecat d'haver balcanitzat la política.

La lluita política s'inicia amb una cruesa dramàtica.

En el cas d'una política de provocació, tot Barcelona deu alçar-se. No volem que el cabilisme retorni als carrers de la ciutat.

Fórem indignes d'una civilització de vint segles!

Voldriem saber com queden els Comitès paritaris, passada la vaga darrera.

Voldriem saber, l'aparell burocràtic de l'Aunós, quina aportació ha donat a la solució de la vaga del Foment.

"Blanco" a terra

El cas del "Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria" segueix sense ésser resolt. Per què?

L'amnistia és una necessitat social i política.

Són moltes les brutalitats fetes en els sis anys darrers, perquè s'esborri totalment el seu record.

L'atemptat contra la Redacció de "Nosotros" mereix la nostra reprovació i condemna. Aquesta política de canibalisme durà, possiblement, la seva contrapartida. I això és molt perillós.

A Bilbao, els socialistes d'En Prieto han iniciat les bufetades contra els "legionarios". La qual cosa vol dir que és veritat aquell proverbi castellà de que "donde las dan, las toman"...

SANT VICENTS DE CASTELLET

No hi ha dubte que Sant Vicents és un dels llocs models per a passar-hi l'existència. Ens creïem que teníem de tot; però no ha resultat així. Ens mancaven els "lluïsos", aquests nens que no són carn ni peix, que, espargits ací i allà, s'avorrien, pobrets. Ara, fa poc, ha sortit un home que, aplegant-los, n'ha fet d'ells una família a l'engròs, i junts es diverteixen i fan vots per a una millor existència a l'altre barri.

El patriarca dels nostres lluisos està empietat perquè l'Ajuntament ha enfocat el problema de les escoles graduades, que ell, home massa savi, no les creu mereixedores d'ésser les responsables de la instrucció del poble. ¿Potser té por que els lluisets hi facin cap?

Entre aquest assumpte i el de l'Ateneu, que ja coneixen els lectors de "La Campana de Gràcia", li han fet posar la pell de gallina. Perquè veu escapollir-se d'ell no tan sols la mainada, sinó les seves famílies, i pensa que les guardioles que ha inventat perquè se salvin les ànimes, guillaran amb la genteta lluisenca.

Ara, ha trobat un altre motiu perquè ningú no pugui remenar les cireres de les guardioles. Ha nomenat un ministre de finances local, hereu d'un dictadoret que fa

les vegades de caixer. Des d'aquesta feta, tots els nanos es creuen que seran milionaris, tenint els diners tan ben administrats.

R. GERMINAL

SANT SADURNI D'ANOIA

En les passades fires i festes tingué lloc en aquesta vila una festa taurina, organitzada pel Centre Agrícola, els estatuts del qual diuen que deuen de celebrar conferències, i en els vint anys que porten d'existència no n'han celebrada ni una.

La majoria d'elements d'aquest Centre són regionalistes; més ben dit; els amos del Centre i de l'Ajuntament; aquests elements han organitzat aquesta "corrida de toros" i l'Ajuntament en incorporació va presidir aquesta "fiesta" des d'una llotja guarnida amb un domàs de les quatre barres.

Esperem que el periòdic local "El Noya" parlarà d'aquesta festa, i sabrà censurar-la.

Ja ha arribat, fa molt temps, l'hora de parlar clar. Havem de combatre fins anorrear-los els elements "pupins", però també aquests senyors que es diuen avui monàrquics regionalistes, encara que ells protestin; els seus fets, fins avui, en són una prova palesa.

F. PETIT

SANT FELIU DE CODINES

Els jesuïtes tenen la finca "Solanes" a la muntanya del mateix nom, entre aquesta població i Sant Sebastià. Prop d'aquesta finca n'hi ha una altra que se'n diu "Fonoll", on hi ha una font que guadeix de bona anomenada per tota la comarca.

Un escultor, trencant-se un xic la closca, va fer-hi una petita obra d'art reproduint el pare Adam. Però els jesuïtes, creient massa viva aquella obra, sols o en companyia, la destruïren.

No calen, pas, comentaris. Els lectors se'ls faran al seu gust.

TRESEX

PUIGREIG

En l'article que publicarem en aquestes mateixes columnes, se'ns oblidaren aquestes breus paraules:

Si no plou, no tenim aigua, i si plou, la tenim autènticament bruta. Aquest ha estat el resultat dels milers de monedes esmerçats per moltneria vostra..., i diem moltneria, perquè quan el poble es doni compte de la biga que arrossega, els Ajuntaments se'ls escollirà ell mateix.

El desmanec burgès d'aquest Alt Llobregat és tan intens, que encara sembla que vivim en el segle XVIII. Les fàbriques, totes treballen de nou a onze hores. Els Ajuntaments els formen la gent més enze que existeix. Això sí; el passat Corpus, a la casa... diem-ne del poble, hi onejava una bandera catalana, i companyia.

ATZAVARA

6-Quet (Solsona).—En torn de publicació.

M. T. S. (Campdevàrol).—Igual.

M. V. (Sant Vicents de Castellet).—Els anuncis es paguen. I la vostra carta no és res menys que un anunci.

Un vil·là (Vil·lla-Baixa).—No té cap interès.

F. P. (Sant Sadurni).—Anirà la vostra carta.

J. F. (Tortellà).—Massa llarg.

N. Ll. (Pont d'Armentera).—Si no doneu la cara, no volem saber-ne res.

AQUEST NUMERO HA PASSAT
PER LA CENSURA

Imp. "La Campana", Om, 8, Barcelona